

Suriye’de Baas rejimine karşı gösterilerin başlamasından sonra öldürülenlerin sayısı 500’ü geçti.

Suriye, Baas’ın katliamlarına alışık bir ülkedir. 1982 yılında bölgenin en büyük katliamı Hama kentinde yapılmış, Devlet Başkanı Hafız Esad’ın kardeşi ve zamanın Genelkurmay Başkanı Rıfat Esad’ın komutasındaki Suriye ordusu kentte çok sayıda kişiyi öldürmüştü.

Kesin ölü sayısı bilinmemekle birlikte, en az 20 bin kişi olarak tahmin ediliyor.

Suriye’de dikkate alınması gereken başka bir önemli gelişme daha oldu: Baas Partisi’nden şu andaki rakamlara göre istifa edenlerin sayısı birkaç yüz kişiye ulaştı.

Baas, iktidarın babadan oğla geçtiği Suriye’de egemen tek politik güçtür. Bu partiden istifa etmek ciddi bir cesaret gerektirir, ülkedeki olayların ileri bir aşamaya ulaştığını, büyük muhalefetin herkese cesaret vermeye başladığını gösterir.

Suriye’deki rejim çırpınıyor.

Beşir Esad önemli reformlar yapılacağını açıkladı.

Yıllar önce de açıklamış ve yapmamıştı.

On yıldır devlet başkanı olan ve saltanatı babası Hafız Esad’dan alan Beşir Esad, bugüne kadar neden önemli bir reform yapmamıştı acaba?

Nedeni bellidir: yapana değil yaptırana bakmak gerekir.

Gizli servis Muhabarat'ın ve ordunun sürekli cinayetlerine, barışçı gösteri yapan insanlara ateş açılarak çok sayıda kişinin öldürülmesine rağmen bastırılmayan kitle hareketi olmasaydı, reformlar da hiçbir zaman gündeme gelmezdi.

Baas Partisi'nin Kürtlerin önderleriyle gizli görüşmeler yaptığı ve olaylara karışmamaları şartıyla Kürtlerin bütün haklarını tanımayı vaad ettiği yabancı basında bile yer alıyor.

Suriye'de yaşayan 1,2 milyon Kürdün üçte biri vatandaşlık haklarına sahip değil.

Bir ülkede doğup büyümüş insanların, o ülkede yaşarken vatandaşlıktan çıkarılması, 12 Eylül yönetiminin bile aklına gelmemiş bir uygulamadır.

Kürtlerin de içinde bulunduğu Suriye halkı, yönetimin reform vaatlerinin üzerindeki baskı ortadan kalktığı anda unutulacağını şimdiye kadarki deneyimleriyle öğrenmiştir.

Geçen Cuma namazının ardından yapılan gösteriler sırasında 70 kişi öldürüldü ve Suriye hükümeti kapsamlı bir reform paketi hazırlandığını ilan etti.

Bu pakette ne var, bilinmiyor; söylenen ne kadar yapılacak, o da bilinmiyor.

Bu sırada Mısır'daki Müslüman Kardeşler 16 yıldan beri ilk kez yasal olarak toplantılarını yaptılar ve partileşme kararı aldılar. Eylül'de yapılacak parlamento seçiminde 508 milletvekilinin yarısını kazanmayı hedefliyorlar. Bu rakama ulaşamayabilirler, ama en büyük parti olacaklarına kesin gözüyle bakılıyor.

Partinin adı, Özgürlük ve Adalet olacak. Yapılan açıklamaya göre, parti, dini kökleri olan laik bir parti olacak, Hristiyanların ve kadınların üyeliğine de açık olacak...

Müslüman Kardeşler 2008 yılı programlarında Mısır devlet başkanı olabilmek için Müslüman olmayı öngörmüşlerdi. Bu madde programdan kaldırıldı. Bunun anlamı bir Hristiyanın da –en azından teorik olarak- devlet başkanı olabileceğinin kabul edilmesidir.

Suriye’de böyle bir şey düşünülemez...

Bırakın bir Hristiyanın devlet başkanı olmasını, nüfusun çoğunluğunu oluşturan Sünni kökenli bir Müslüman bile devlet başkanı olamaz. Nüfusun azınlığını oluşturan Suriye Alevileri içinden devlet başkanı çıkar. Bunun da ancak Esad sülalesinden olabileceğini belirtmeye gerek yok.

AKP Hükümeti, Suriye’de reformların hayata geçirilmesini istiyor.

Bu ülkede kapsamlı bir reform programının hayata geçirilmesi mümkün değildir.

Baas partisinin iktidarını güvenceye alan yasalar değiştirildiğinde ve serbest seçim yapıldığında, daha ilk seçimde Baas iktidarı son bulacaktır.

Ardından Beşar Esad’ın devlet başkanlığından indirilmesi söz konusu olabilecektir.

Ve bunun ardından Beşar Esad’ın küçük kardeşi Mahir Esad başta olmak üzere muhaliflerin üzerine ateş açıp çok kişiyi öldürenlerden hesap sorulacaktır.

Esad sülalesi ve toplumun her alanına dağılmış olan Mubabarat yıllardan beri ülke zenginliklerini yağmalamakta, zimmetine geçirmektedir.

Bunun da hesabı herhalde sorulacaktır.

Başına ne geleceğini bilen bir yönetim, bunlara yol açacak reformları kendi rızasıyla yapar mı?

Suriye'deki gelişmeler nedeniyle en fazla telaşlanan ülke, bu ülkedeki 1,2 milyon Kürt nedeniyle Türkiye değil, İran'dır.

Suriye'deki yönetimin değişmesi, İran'ın bölgedeki en önemli müttefikini kaybetmesi demektir.

Batı basınında Suriye'de halka ateş açanlar arasında Farsça konuşanların da bulunduğu haberlerinin çıkmış olması bu nedenle ciddiye alınmalıdır.

Filistin'de Hamas ile El Fetih'in anlaşması ve aralarındaki kavgaya son vermeleri de Beşir Sedat yönetiminin aleyhinedir.

Suriye yönetimi Filistin sorununu yıllardan beri çıkarları lehine kullanmaktadır.

Bazı Filistinli örgütleri beslemekte ve hiçbir varlığı bulunmayan bu örgütler de Şam'ın Filistin politikasını desteklemektedir.

Yıllardan beri El Fetih'i "karşı devrimci", Hamas'ı ise "devrimci" ilan eden Şam yönetimi, iki örgütün anlaşmasıyla önemli bir silahını daha kaybediyor.

25 Filistinli sanatçı, geçtiğimiz günlerde yaptıkları bir açıklamayla, Şam'ın kendi çıkarları için Filistin sorununu kullanmasını protesto ettiler.

"Filistin için Filistinliler öldü, siz ne yaptınız?" diye sordular.

Haklı bir soru...

Hafız Esad döneminde Suriye, Tel el Zaatar kampını basarak çok sayıda Filistinli mülteciyi katletmişti. Ardında da El Saika'yı kurarak Filistin direniş hareketini bölmeye çalıştı, ama bu örgüt herhangi bir varlık gösteremedi.

Suriye'de cin şişeden çıkmış durumdadır.

Ürdün'deki Müslüman Kardeşler örgütünün Suriye'de halkı sokağa inmeye çağırması gösterilerin büyüyeceğini gösteriyor.

Suriye'deki Ermeniler Sedat yönetiminin yanındadır.

Baskıcı bir azınlık yönetimini temsil eden Baas partisi, yıllarca nüfusun bir kesimini ötekine karşı kullanarak ayakta kaldı.

"Müslüman Kardeşler iktidara gelirse hepinizi öldürür" korkusunu yayarak, Müslüman olmayan halkın desteğini sağlamaya çalıştı.

Mısır'daki Müslüman Kardeşler'deki değişim kaçınılmaz olarak Suriye'yi de etkileyecek ve bu ülkedeki en gerici gücün Baas Partisi olduğu bir kere daha ortaya çıkacaktır.

Beşir Esad yönetimini destekleyen AKP'nin işi hiç de kolay değildir doğrusu...

